

KOMPAS

Colofon

Jaargang: 14
Nummer 6 en 7
november 2022

Werkmateriaal met verwerkingsmogelijkheden voor leidinggevenden en kinderen van -12 kinderclubs.

Redactie

Plony Herweijer, voorzitter
Janneke de Jongh
Janita Molenaar
Janneke Mourits
Dicky Qualm-Visser
Nicoline van Wijngaarden-Kersten
Jaco Zijl

Uitgave

Jeugdbond Gereformeerde Gemeenten
Houttuinlaan 7
3447 GM Woerden
T: (0348) 489948
I: www.jbgg.nl
E: info@jbgg.nl

Van de redactie

Dit seizoen staat het thema 'dieren in de Bijbel' centraal. Er komen veel dieren voor in de Bijbel. Soms heeft het dier een rol in een geschiedenis, de andere keer in een gelijkenis. In deze handleiding komen er meerdere dieren terug. Het gaat uiteindelijk niet om de dieren zelf, maar om wat de Heere door Zijn Woord tot ons wil zeggen.

Samen met de kinderen ga je nadenken over Jona en Noach. Het zijn twee bekende geschiedenissen, maar probeer eens op zoek te gaan naar nieuwe dingen in de geschiedenissen. De Heere heeft ons zoveel te leren in deze geschiedenissen.

Ik wens je veel zegen bij de voorbereiding van deze vertellingen.

Namens de redactie,

Joline van den Ende

Jona

Thema: Jona in de vis

Toelichting op het thema

Dit jaar zijn de vertellingen gegroepeerd rondom het thema 'dieren'. Deze schets gaat over Jona in de vis.

Doel van de vertelling

We willen aan de hand van dit verhaal de kinderen meegeven dat God, de Schepper van de hemel en aarde, alles in Zijn macht heeft. Hij regeert. Alle schepselen zijn in Zijn hand en gehoorzamen Hem. Hij bestuurt elk schepsel: de mens, de wind, de zee, de vissen...enz. God ziet en weet alles. Jona kon Hem niet ontlopen. God gaat zo met elk schepsel Zijn weg. Wij bepalen niet onze eigen weg.

Deze geschiedenis laat ook zien dat God barmhartig is en groot van goedertierenheid. Hij is genadig. Voor Jona, voor de heidenen en ook voor ons.

Introductie van het thema voor de kinderen

(kies 2 kinderen uit die goed kunnen samenwerken en die elkaar vertrouwen).

Laat een kind een blinddoek omdoen. Een ander kind moet nu een route met de 'blinde' lopen. Zet een stoel of iets anders in de weg. Hier moet het kind de 'blinde' omheen of langs leiden. Of laat het kind de 'blinde' door een deur leiden.

Bespreek daarna de volgende vragen:

- Wie bestuurde er?
- Wie volgde?
- Zou de geblinddoekte ook de weg alleen hebben geweten? (misschien wel een stukje, maar hij zou zonder hulp een keer vastlopen)
- Wat was er gebeurd met de blinde (bij de stoel) als er geen bestuurder was? (Hij was tegen de stoel aangelopen. Hij was gevallen)
- Wat was er gebeurd als de bestuurder "rechts" had gezegd en de blinde was naar links gegaan?

Vertel de kinderen dat God ons leven ook zo leidt. Hij is de bestuurder van alle dingen.

Als we onze eigen weg kiezen, kan dat even goed gaan maar het loopt uiteindelijk verkeerd af.

Vraag de kinderen naar dit leerpunt te luisteren in het volgende verhaal van Jona.

Zingen en lezen

Zingen

Liederen:

Hanna Lam: Jona

Tot Zijn eer : Psalm 42: lied 2 en 3 (nr. 85)

Tot Zijn eer : 'Gedenk aan je Schepper' (nr.33)

Tot Zijn eer: 'Heer', wat wilt Gij dat ik doe' (nr.43)

Psalmen over Gods almacht en regering:

89: 5 Gij kent de woeste zee, zij luistert naar Uw wil.

95:2,3,4.. 't Is al gehoorzaam op Zijn wenken.

99:1 God de Heer' regeert!

139: 1 Niets is o Oppermajesteit, bedekt voor Uw alwetendheid.

93: 1,4 De Heer regeert, de hoogste Majesteit.

Uw macht is groot, Uw trouw zal nooit vergaan.

Psalmen over bidden in nood en Gods redding/verhoring

34:2	Ik zocht in mijn gebed, den HEER' ootmoedig met geweent Hij heeft mij in angstvalligheent. Geantwoord, mij gered
86:5	Al de heid'nen door Uw handen... Gij zijt God, ja Gij alleen
107:4	God bracht na tegenheden, hen weer op t rechte pad
116:3	De Heer' is groot, genadig en rechtvaardig. En onze God ontfermt Zich op t gebed
130:1,2	Uit diepten van ellenden... Maar neent, daar is vergeving
141; 1	'k Roep Heer, in angst tot U gevloeden.

Lezen

Jona 2 (het gebed van Jona in de vis)

Kerntekst

Jona 2 : 10 (hieruit blijkt Gods almacht en zijn regering over mens en dier)

De HEERE nu sprak tot den vis, en hij spuwde Jona uit op het droge.

Vertelling

“Gooi mij maar overboord! Snel, doe het maar! Dan zal de zee rustig worden, want die storm komt door mij. Het is mijn schuld”. Vragend kijken de zeemannen elkaar aan. Moet dat echt? Kunnen ze deze man zomaar in dat wilde, woeste water gooien? Nee.. dat durven ze niet. Is er echt geen andere manier om hun levens te redden?

Maar Jona weet het zeker! Het is zijn schuld! Hij is op dit schip om bij God weg te lopen. Hij heeft precies het tegenovergestelde gedaan wat God wilde.

“Jona”, had God gezegd, “ga naar Ninevé en predik tegen haar”. Dat was een heel duidelijke opdracht. Jona begreep ook waarom hij erheen moest. Dat had God ook gezegd. De stad was rijk geworden. Het Assyrische rijk, waar Ninevé de hoofdstad van is, was aan het groeien in macht. Ninevé werd steeds meer een belangrijke stad. Maar, de inwoners kenden God niet. Misschien hadden ze weleens van Hem gehoord, maar ze dienden Hem niet. De inwoners van de stad Ninevé zondigden tegen Hem. Terwijl de HEERE, hun Schepper, elke dag voor hen zorgde. Ze leefden alsof er geen God is. En God zag dat. “Jona, Ik heb gezien hoe slecht de mensen zijn. Ik wil dat jij de mensen gaat vertellen wie Ik ben”.

Maar dat wil Jona helemaal niet! Hij wil juist dat de Assyriërs gestraft zullen worden. Dan hebben ze gelijk ook geen macht meer. Dan hoeven de Israëlieten niet bang te zijn voor dat Assyrische Rijk. Dat zou mooi zijn. Nee, ik ga niet naar Ninevé! Als de zonde van die stad dan zo erg geworden is, laat God de inwoners dan maar straffen. Jona denkt er niet over om juist die mensen te gaan waarschuwen. Stel je voor dat ze zich bekeren. Dan zou God zo genadig zijn om hen niet meer te straffen. Dan is God zo goed dat Hij die goddeloze stad niet verwoest.

Jona doet net alsof hij de stem van God niet gehoord heeft. Hij gaat precies de andere kant op dan de kant van Ninevé. Hij moet naar het oosten, maar hij vindt een schip wat hem heel ver weg naar het westen brengt. Jona, denk je nu echt dat je de HEERE kan ontlopen? God is toch overal? Hij ziet elk mens waar hij ook is. Je moet toch beter weten.

Jona vertelt de zeemannen dat hij graag mee wil naar Tarsis. Hij betaalt en dan mag hij aan boord. Zo snel mogelijk gaat Jona het ruim in. Ziezo.. dat is gelukt!

Hij zoekt een fijne plek uit om wat uit te rusten en al snel is Jona in een diepe slaap. Jona is God vergeten. Hij wil Gods stem, Zijn opdracht niet horen. Maar God laat Jona niet zomaar gaan. God heeft hem een opdracht gegeven. En Jona denkt die te kunnen ontlopen door te gaan slapen. Hij had toch beter moeten weten..

Plotseling steekt er een heftige storm op. Machtige golven beuken tegen het schip zomaar opeens. De zeemannen hadden dit niet verwacht. Ze hebben helemaal geen donkere wolken gezien. Ze kijken bezorgd. Zoiets hebben ze nog nooit meegemaakt. Wat is het water woest! Het schip zal breken. Ze zullen verdrinken! In doodsangst beginnen ze te roepen tot hun goden. Ze schreeuwen het uit! “Help ons!” Ondertussen werken ze uit alle macht om het schip leeg te ruimen. Heel de vracht gaat overboord. Het

schip moet lichter worden. Ze hebben maar één doel: overleven! “Waar is die reiziger? Kan hij niet helpen?” Ze begrijpen er niets van. Waar is hij? De kapitein ziet Jona liggen. Wat?... Slaapt hij? Hoe kan deze man blijven slapen? “Zeg slaapkop! Wat is er met jou aan de hand? Sta op!! Roep tot jouw God! Misschien zal Hij aan ons denken, zodat we niet verdrinken!”

Jona schrikt wakker! Voorzichtig klimt hij naar het dek. Dan ziet hij ook hoe erg het stormt! Vreselijk waait de wind! De golven slaan over het schip heen.

Onmiddellijk weet Jona het: Dit komt door mij! Dit is mijn schuld! God ziet en weet alles! God stuurt deze storm! Hij had dit kunnen weten. Door zijn ongehoorzaamheid zijn deze mannen in levensgevaar. Angstig kijkt hij de zeemannen aan. “Waarom gebeurt dit?” roepen ze. “De goden zijn boos! Wie heeft er iets verkeerd gedaan? Wie z’n schuld is dit? Laten we het lot werpen, dan weten we wie de oorzaak van deze storm is!” En...? Jona weet het al... Het lot valt op hem. Hij is de oorzaak. Hij is van God weggelopen.

De zeemannen kijken hem aan. Direct vragen ze: “Wat heb je gedaan? En waar kom je eigenlijk vandaan? Welk werk doe je? En bij welk volk hoor je precies?” Allerlei vragen vliegen om Jona’s oren. Hij moet ze beantwoorden. Hij zal wel moeten, want de zeemannen willen weten waarom die storm hen overkomt. “Ik ben een Hebreëer, een Israëliet”, antwoordt hij. “Ik vrees de HEERE, de God des hemels, Die de zee en het droge gemaakt heeft”. Horen ze dat goed? Dient deze man een God die ook de zee maakte? Ze schrikken. Dan is deze God wel heel boos! Deze ontzaglijke storm komt van die God! Dat kan niet anders! “Wat moeten we met u doen?” roepen ze uit! Ze zijn in doodsangst. Onophoudelijk slaan de golven tegen het schip. Nog even en dan... dan zullen ze allemaal verdrinken in de woeste zee!

“Gooi mij maar overboord! Snel, doe het maar! Dan zal de zee rustig worden, want die storm komt door mij. Het is mijn schuld”. Maar dat willen de zeemannen niet. Een mens overboord gooien? Een onderdaan van deze machtige God laten verdrinken? Die God, Die deze storm stuurt om te straffen... nee, dat durven ze niet. Ze zullen proberen naar de kant te roeien. Met al hun krachten roeien ze het schip. Maar dat lukt niet. Hij lijkt wel of de zee steeds wilder wordt.

Dan beginnen ze tot de God van Jona te roepen. Ze kennen Hem niet. Ze hebben Hem nooit gediend, maar ze schreeuwen het uit: “Och HEERE, laat ons niet vergaan! Straf ons niet als we deze man overboord gooien! Laat ons geen moordenaars zijn van deze man. U doet, HEERE, wat U wilt! U bestuurt deze storm! We kunnen niet anders dan Uw knecht overboord gooien!”

Ze tillen Jona op. Ze dragen hem naar de reling en dan... dan gooien ze hem in de ruwe zee! Nog heel even zien ze hem. Al snel is hij verdwenen. Opeens... Wat gebeurt er nu? Het is plotseling heel stil om hen heen. De wind is weg. De golven zijn weg. Het water is vlak. Kleine golfjes kabbelen om het schip. Hoe kan dat? De God van Jona heeft hen gehoord! Dat weten ze zeker! Hij heeft ervoor gezorgd dat de wind weg is. Hij heeft hen gered! Stil van ontzag en verbazing kijken ze elkaar aan. Ze weten niet wat ze moeten zeggen. Maar één ding weten ze zeker. De God van Jona moet gediend en gedankt worden. Snel zetten ze koers naar de kust. Daar danken ze God, de God van Jona, met offers. Ze beloven Hem alle eer te geven die Hij toekomt. Ze willen vanaf nu alleen Hem dienen. Deze heidense zeemannen hebben Gods macht gezien. Ze hebben gezien hoe de winden en de zee Hem gehoorzamen. In die God willen ze geloven.

En Jona? Waar is hij?

...

Jona zinkt weg in de golven. Hij moet sterven! Door zijn eigen schuld! Hij is ongehoorzaam geweest aan God. God had tegen hem gezegd dat hij naar Ninevé moest gaan en hij ging precies de andere kant op. Dat loopt niet goed af, Jona. Je had het kunnen weten.

Maar dan opeens opent een enorme vis zijn bek vlakbij Jona. Voordat Jona beseft wat er gebeurt, wordt hij opgeslokt door een grote vis. Het is donker om hem heen. Daar zit je nu, Jona, in de maag van de vis. Je kunt geen kant meer op. Welke weg je ook wilde gaan, nu kun je niets meer. God doet met je wat Hij wil. Hij bestuurt je leven. Je kunt niet voor Hem op de vlucht. Jona weet het. Hij huilt. Hij bidt: “Heere, ik moet sterven. Heere, red mij uit dit graf!” Jona voelt dat hij straf verdiend heeft. Hij heeft gezondigd! Maar hij voelt ook dat God hem hoort. En dan wordt het zo rustig in zijn hart. Jona voelt dat de HEERE hem hoort en ziet! Zelfs in deze vis, in deze stikdonkere omgeving, ziet Hij hem. God ziet hem overal! God hoort hem roepen! Je kan voor God niet op de vlucht!

God weet van zijn benauwdheid. De Heere ziet zijn tranen. Hij ziet het hart van Jona. Dat geeft Jona hoop. God kan hem redden. God zal hem redden. En hij zal Gods stem nu wel gehoorzaam zijn. God zal ervoor

zorgen dat hij weer in de tempel in Jeruzalem komt. Daar zal hij Hem loven en danken. Drie dagen lang en drie nachten zit Jona daar.

En dan... opeens komt er beweging in de vis. De vis spuwt Jona uit. Moet hij nu toch verdrinken? Nee, God stuurt de vis naar het strand. God spreekt tot de vis wat hij moet doen en dan spuwt hij Jona uit op het droge. God regeert.

Jona moest het leren dat hij Gods stem niet ongehoorzaam kan zijn. Wij horen ook elke dag Zijn stem. Luisteren we ernaar? Of doen we net alsof we zijn stem niet horen?

Nat en vies zit Jona op het strand. Hij is gered. God is goed voor hem geweest. En dat terwijl hij zo ongehoorzaam was geweest. Het had ook anders kunnen aflopen.

“Jona!” God spreekt weer tot Jona. “Sta op. Ga naar de grote stad Ninevé en spreek tegen haar wat Ik u zeggen zal!” Niet jouw wil, Jona, maar Mijn wil zal gebeuren. Je moet zeggen wat Ik wil. Je moet doen wat Ik wil. Ik bestuur alle dingen. Dat had je kunnen weten...

Jona staat op. Hij is gehoorzaam. Hij hoort Gods stem en hij luistert ernaar. Hij gaat nu wel naar het oosten. Hij gaat naar Ninevé. Wat een grote stad! Jona gaat de stad binnen. Hij spreekt wat God wil. “Nog veertig dagen, dan zal Ninevé worden omgekeerd! Nog veertig dagen, dan zal Ninevé worden omgekeerd!” Een paar straten verderop roept hij het weer: “Nog veertig dagen en dan zal Ninevé worden omgekeerd!” De hele dag door vertelt hij aan de mensen dat het niet goed met hen zal aflopen. En wat doen ze? Jagen ze hem de stad uit? Laten ze hem praten? Zo’n vreemdeling uit Israël? Nee, met schrik luisteren ze naar zijn boodschap. De woorden raken hen diep in hun hart. Het zijn niet Jona’s woorden. Het zijn de woorden van de levende God! Ze horen Zijn stem en lopen er niet voor weg! Ze doen niet net zoals Jona eerst gedaan heeft. De inwoners van Ninevé geloven wat Jona zegt. Ze zien straks hun stad in puin liggen. En dat door hun schuld! Wat leven ze zondig. Ze krijgen berouw. “We moeten vasten!” roepen ze. “Stop met eten en drinken en feest vieren. We moeten allemaal vasten en laten zien dat we berouw hebben over onze zonden!” De mensen trekken niet hun gewone kleren aan, maar trekken grauwe zakken aan. Dat is een teken van berouw. Ook de koning van de stad staat op en trekt zijn koninklijke mantel uit. Ook hij doet een zak. Hij stuurt boodschappers door de stad met de opdracht dat niemand meer iets mag eten of drinken. Geen mens. Zelfs de dieren mogen niet meer weiden en gras eten of water drinken. “We moeten allemaal tot God roepen! Iedereen moet stoppen met alle slechte dingen en met het geweld dat in de stad is. Samen moeten we tot God roepen en Hem smeken om vergeving. Misschien wil God nog naar ons luisteren”. Ze vragen zich niet af of God hen wel hoort en ziet. Hij weet en ziet alles. Dat weten ze. Maar misschien krijgt God dan berouw van Zijn plan om de stad om te keren. “Roep tot God!” zo klinkt de opdracht, “en verlaat de boze, verkeerde weg! Wie weet, wil God Zijn straf niet geven, zodat we niet allemaal hoeven te sterven!”

Veertig dagen gaan voorbij....

De straf komt niet. Ninevé blijft gespaard. Hij zag wat ze deden en dat ze geloofden wat Jona had gezegd. De inwoners van Ninevé hoorden Gods stem. Maar ze liepen er niet voor weg. Nee, ze luisterden ernaar. En God hoorde hun geroep! Hij zag hun berouw!

Wat is God goed! Hij vergeeft. Zijn vergeving is groter dan onze schuld! Ook aan heidenen wil Hij Zijn genade geven.

Jona... je had het kunnen weten... God is barmhartig en genadig. Zijn macht is groot, Zijn trouw zal nooit vergaan! Zijn genade is ook voor de heidenen. Voor God maakt het niet uit wie je bent. Hoor je Zijn stem? Kies niet je eigen weg, maar volg de HEERE in alles. Zoek Hem en leef!

Achtergrondinformatie bij het Bijbelgedeelte

Jona:

De geschiedenis van Jona heeft plaats gevonden in de achtste eeuw voor Christus, ten tijde van de regering van Jerobeam II (780 -751 v. Chr). Het Assyrische rijk, met Ninevé als hoofdstad was in grote opkomst. Daardoor vormde het steeds meer een dreiging voor Israël.

Jona was de zoon van Amitthai en kwam uit het stadje Gath-Efer, een dorpje in het noorden van Israël (zie Jozua 19 : 13). Omdat Jona ook genoemd wordt in 2 Koningen 14 : 25 weten we dat hij geleefd heeft ten tijde van Jerobeam II.

We weten niet zeker wie het Bijbelboek Jona heeft geschreven. Waarschijnlijk was het Jona, maar het kan ook iemand anders zijn geweest.

Verhaal of geschiedenis?

Veel mensen betwijfelen of de gebeurtenissen uit het Bijbelboek Jona echt zijn gebeurd. Zij vinden het bijvoorbeeld erg moeilijk om te geloven dat een mens drie dagen kan doorbrengen in de buik van een vis. Zij zien Jona daarom als een verhaal met een boodschap. De bijbel biedt geen grond voor deze gedachte. De belangrijkste reden is dat de Heere Jezus Zelf zegt dat Jona drie dagen en drie nachten in de buik van de vis is geweest (zie Mattheus 12 :40). Hij trekt vervolgens de lijn door naar Zichzelf. Zoals Jona drie dagen in de buik van de vis zat, zal Hij drie dagen in de schoot van de aarde zijn. Dit zou de Heere nooit zo hebben gezegd als het Bijbelboek Jona slechts een verhaal is.

De Heere spreekt ook over de mannen van Ninevé, die zich hebben bekeerd op de prediking van Jona (Mattheus 12 : 41). Terwijl Jezus meer is dan Jona, bekeren Zijn hoorders zich niet. Het geloof van de mannen van Ninevé zal blijken op de oordeelsdag. Ook dit zou Jezus nooit zo hebben kunnen zeggen wanneer de inwoners van Ninevé slechts personages uit een verhaal waren geweest. Bovendien oordeelt God op de oordeelsdag alleen mensen die echt hebben geleefd. (Bijbel met uitleg)

Ninevé

Ninevé is de hoofdstad van het Assyrische rijk. Het lag op ongeveer 1200 km afstand van Samaria, de hoofdstad van Israël. Dit rijk was in de tijd van Jona in opkomst. De stad stond echter ook toen al bekend om zijn schoonheid en grootsheid. De grootsheid van de stad blijkt onder meer uit het Bijbelboek Jona. De profeet Jona had maar liefst drie dagen nodig om het naderende oordeel in heel de stad te verkondigen. Verder meldt het Bijbelboek dat de stad vele tienduizenden inwoners telt. Het was een echte koningsstad. De Assyrische vorsten deden van alles om de hoofdstad van hun rijk aanzien te geven. Er waren in de stad talloze tempels, dierentuinen, een grote bibliotheek en een schitterend paleis. Om drinkwater bij Ninevé te brengen, laat koning Sanherib een stenen kanaal aanleggen van 80 kilometer lang. De inwoners van Ninevé bekeren zich na de oordeelsprediking van Jona. Daarom straft God de stad niet (Jona 3:6-10). Later profeteert Nahum over Ninevé (Nahum 1:9 en 3:19). Ook hij kondigt Gods straf aan. Zijn profetieën zijn wel vervuld. Aan het einde van de zevende eeuw voor Christus komt er plotseling een einde aan het Assyrische wereldrijk. Een leger van Meden en Babyloniërs verovert Ninevé in 612 voor Christus. In 605 voor Christus wordt het Assyrische leger tijdens een beslissende veldslag verslagen door de Babylonische Nebukadnezar (Bijbel met Uitleg).

Hebben al de Ninevieten zich bekeerd? Sommigen wel, zoals blijkt uit de woorden van de Heere Jezus tegen het hardnekkige Joodse volk van Zijn dagen (Matth.12:41). Bij anderen is het alleen bij een uitwendige bekering gebleven. Zoals God eens het zeer goddeloze Sodom en Gomorra wilde sparen, omdat er maar tien rechtvaardigen zouden zijn, zo spaart God nu Ninevé omwille van degene die zich oprecht bekeren.

Verschil tussen de Israëliet Jona en de heidenen:

Jona belijdt dat hij de HEERE vreest, Die de hemel en de aarde gemaakt heeft (Jona 1:9) en is toch de HEERE ongehoorzaam door Hem te proberen te ontvluchten.

De heidense zeelieden reageren eigenlijk precies andersom. Als zij over de HEERE horen en Zijn macht zien, vrezen zij Hem met grote vreze en brengen ze offers (Jona 1:16). Op dezelfde manier bekeren de inwoners van Ninevé zich direct als zij Jona's preek van slechts enkele woorden horen. (zie Jona 3 :4b)

Jona als type van Christus (Mattheus 12:40)

Jona is een type van Christus, maar niet in het gedeelte in zijn leven dat hij ongehoorzaam is aan God. Jona is wel een voorbeeld van de Heere Jezus als hij drie dagen en drie nachten in de ingewanden van de vis is. Het is een beeld van de begrafenis en de opstanding van Christus. Zoals Jona de toorn van God ondergaat in een dodelijke, onbeschrijfelijke benauwdheid in de buik van de vis en daarna als uit het graf vrijkomt, zo zijn ook de golven van Gods toorn over Zijn geliefde Zoon gegaan. Ook Hij is op de derde dag opgestaan uit het graf. Ook is Jona een type van Christus in het punt van 'Zich overgeven'. Jona liet zich vrijwillig in de zee werpen. Zo heeft de Heere Jezus Zich vrijwillig over gegeven om Zich te laten kruisigen. Met deze daad heeft Jona de levens van de zeemannen gered van de dood. De Heere Jezus heeft echter met Zijn overgave in de dood, de levens gered van een eeuwige dood. En daarbij Zijn kinderen het eeuwige leven gegeven. (Zie ook Mattheus 12:41 ...en zie, meer dan Jona is hier).

Belijdenisgeschriften

Heidelbergse Catechismus, zondag 10

Vraag en antwoord 27 : Wat verstaat gij door de voorzienigheid Gods?

Vraag en antwoord 28 : Waartoe dient ons dat wij weten dat God alles geschapen en door Zijn voorzienigheid onderhoudt?

De belijdenis des geloofs artikel 13: Van de voorzienigheid Gods en regering aller dingen.

Antwoorden bij werkboekje -10

(idee voor als de kinderen nog niet kunnen lezen: lees de zinnen voor en laat ze een rood of groen kaartje omhoog steken)

Weet je het nog?

Waar of niet waar?

Onderstreep de zin met groen als het goed is.

Onderstreep de zin met rood als het fout is.

- Jona moest van God naar Tarsis (**rood**, hij moest naar Ninevé)
- Hij vluchtte precies te andere kant op naar het westen. (**groen**, hij vluchtte naar Tarsis, wat in het westen in Spanje ligt)
- God stuurde als straf een storm (**groen**, Jona wist dat de storm zijn schuld was)
- Jona wilde niet in het water gegooid worden. (**rood**, hij wilde dat wel)
- Jona hielp mee met roeien en alles over boord gooien. (**rood**, hij sliep in het ruim)
- Jona zat 5 dagen en 5 nachten in de buik van de vis. (**rood**, 3 dagen en 3 nachten)
- Jona bad tot God toen hij in de buik van de vis zat. (**groen**, zie Jona 2)
- Jona was boos op God omdat Hij Ninevé niet verwoeste. (**groen**, hij vond het oneerlijk. Ninevé was een vijand van Israël, dus die moest verwoest worden, vond hij.)
- Jona had gelijk: God had de stad moeten straffen voor hun zonden. (**rood**, God zag het berouw van de stad en spaarde. Hij is barmhartig en genadig. Hij heeft geduld met onze zonden. Het zou rechtvaardig/eerlijk zijn geweest als de stad wel was gestraft. Het zou niet onrechtvaardig van God zijn geweest.)
- Jona had het kunnen weten dat hij niet voor de Heere kon vluchten. (**groen**, hij was een Israëliet en diende de Heere. Hij wist wie God was: barmhartig en genadig en groot van goedertierenheid. Jona wist ook dat God alles weet en ziet. God is alwetend, overaltegenwoordig en almachtig)

Puzzel

Er staat: Toen stond de zee stil

Om over te praten:

Kun je een paar dingen uit de natuur noemen die God bestuurt?

(antwoord: de wind, de zee, de vis)

Ben je het daar mee eens? Waarom denk je dat?

(mogelijke antwoorden: God weet alles, Hij weet wat ik elke dag doe. Als ik iets wil, maar God niet, dan gebeurt het niet.

Soms lijkt dat wel zo, maar uiteindelijk bepaalt God wat we meemaken en regeert Hij over alles

Wij zijn wel verantwoordelijk voor onze daden. Gods leiding is bedoeld om voor ons te zorgen. We kunnen ook tegen Gods wil ingaan. Dat laat God soms toe. Zie bij Jona.)

Het is daarom altijd belangrijk om naar de wil van God te vragen.
Wie bad "Heere, wat wilt gij dat ik doen zal?"
(antwoord: Saulus. Zie Handelingen 9:6)

Puzzel

Kleurplaat met wegen. Jona staat onderaan.

Kleur de weg die Jona ging (naar de zee/het schip) rood. (de verkeerde weg)

Kleur de weg die Jona had moeten gaan (naar Ninevé) groen. (de goede weg)

Antwoorden bij werkboekje +10

Zoek bij elkaar

**Welke zin uit het gebed van Jona past bij de zin uit de Psalm?
Geef die dezelfde kleur (of trek een lijn)**

Jona 2:2a "Ik riep in mijn benauwdheid tot de Heere en Hij antwoordde mij"

Antwoord: psalm 120:1

Jona 2:2b "uit de buik des grafs schreeuwde ik en Gij hoorde mijn stem"

Antwoord: psalm 30:4

Jona 2:3b "Al Uw baren en Uw golven gingen over mij heen"

Antwoord: psalm 42:8b

Jona 2:4a "Ik ben uitgestoten van voor Uw ogen"

Antwoord: psalm 31:23a

Jona 2:4b "nochtans zal ik de tempel Uwer heiligheid weder aanschouwen"

Antwoord: psalm 5:8

Jona 2:5a "de wateren hadden mij omgeven tot de ziel toe, de afgrond omving mij"

Antwoord: psalm 69:2,3

Jona 2:6b "Gij hebt mijn leven uit het verderf opgevoerd, o HEERE mijn God"

Antwoord: psalm 103:4a

Jona 2:9a "Ik zal U offeren met de stem der dankzegging"

Antwoord: psalm 116:17

Psalm 120:1 "Ik heb tot de Heere geroepen in mijn benauwdheid en Hij heeft mij verhoord"

Psalm 30:4 "HEERE, Gij hebt mijn ziel uit het graf opgevoerd. Gij hebt mij bij het leven behouden"

Psalm 42:8b "Al Uw baren en Uw golven zijn over mij heengegaan"

Psalm 31:23a "Ik ben afgesneden van voor Uw ogen"

Psalm 5:8 "Maar ik zal door de grootheid Uwer goedertierenheid in Uw huis ingaan; ik zal mij buigen naar het paleis Uwer heiligheid..."

Psalm 69:2,3 "... de wateren zijn gekomen tot aan de ziel. Ik ben gezonken in grondeloze modder waar men niet kan staan; Ik ben gekomen in de diepten der wateren en de vloed overstroomt mij"

Psalm 103:4a "Die uw leven verlost van het verderf"

Psalm 116:17a "Ik zal U offeren een offerande van dankzegging..."

Puzzel

Er staat: barmhartig is de Heere

Om over te praten

Wat is barmhartig?

Waarom past het woord 'barmhartig' niet bij Jona?

(Omdat Jona het liefst wilde dat de inwoners van Ninevé gestraft zouden worden. Hij had geen medelijden. Jona dacht alleen aan zichzelf en aan zijn eigen volk. Hij wilde niet dat God de zonden van deze heidenen vergaf)

Waarom past het woord 'barmhartig' wel bij de HEERE?

(Omdat Hij de zonden van de inwoners wilde vergeven. God zag hun berouw en onthield zijn straf. Hij is niet gekomen om te verderven, maar om te behouden. Zie Lukas 9:55,56)

Waarin lijkt Jona op de Heere Jezus?

De Heere Jezus gaf zich ook vrijwillig over in de handen van zijn vijanden om Zich te laten kruisigen. Jona gaf zich ook vrijwillig over in de handen van de zeemannen om zich in de zee te laten gooien. Zoals Jona drie dagen in drie nachten in de donkere buik van de vis zat en dacht om te komen, zo heeft de Heere Jezus drie dagen en drie nachten geleden en is Hij op de derde dag opgestaan uit de dood.

Waarin lijkt Jona niet op de Heere Jezus?

Jona was Gods stem niet gehoorzaam. Hij vluchtte weg voor de opdracht die God hem gaf. De Heere Jezus is wel gehoorzaam geweest aan de opdracht van Zijn Vader.

En Jona wilde niet dat de inwoners van Ninevé vergeving zouden krijgen, maar hun verdiende straf. De Heere Jezus is gekomen om zondaren juist te redden van hun straf en de dood en gaf daarvoor vrijwillig Zijn leven.

Noach

Thema: Noach, de raaf en de duif

Toelichting op het thema

Dit jaar gaan de vertellingen over dieren in de Bijbel. Deze vertelschets gaat over de raaf en de duif bij de ark van Noach.

Doel van de vertelling

In deze vertelling horen we over het geloof van Noach. Hij geloofde dat de Heere zou doen wat Hij zei. Er zou een watervloed komen. Daarom bouwde Noach in opdracht van God de ark. Noach was gehoorzaam aan de Heere.

Ook zien we in deze vertelling dat de Heere de zonde straft, maar ook dat er voor ons nog genadetijd is.

Introductie van het thema voor de kinderen

Stel de kinderen een aantal vragen over de regenboog:

Wanneer zien we in de natuur een regenboog?

Dat is als het regent en tegelijkertijd de zon schijnt.

Hoeveel kleuren heeft een regenboog?

Dat zijn er zeven: rood, oranje, geel, groen, blauw, indigo en violet.

Waar mogen wij aan denken als wij de regenboog zien?

Dat de Heere aan Noach heeft beloofd dat nooit meer de hele aarde door water zal overstromen. En dat de Heere niet meer zal denken aan de zonden van Zijn kinderen. De Heere geeft ons nog genadetijd.

Zingen en lezen

Zingen

Psalm 1: 1 en 4

Psalm 25: 6

Psalm 33: 4, 10

Psalm 66: 1, 3, 10

Psalm 73: 1, 14

Psalm 93: 1, 2, 3, 4

Psalm 105: 3 en 5

Uit de bundel 'Tot Zijn eer': lied 51, lied 75, lied 172

Het water steeg wel hoog (uit een bundel van Hanna Lam en Wim ten Burg)

Lezen

Genesis 8: 1-14

Kerntekst

Genesis 8: 1 *En God gedacht aan Noach, en aan al het gedierte en aan al het vee dat met hem in de ark was; en God deed een wind over de aarde doorgaan en de wateren werden stil.*

Vertelling

Nog een paar planken en dan is het klaar. Noach kijkt van een afstandje naar het schip dat hij aan het bouwen is. Een eindje verderop staan wat mensen te kijken. Ze hebben het over hem, dat weet hij. De afgelopen jaren heeft hij heel wat mensen gesproken. De mensen vroegen aan hem wat hij aan het doen was. En dan vertelde hij, dat hij in opdracht van de Heere een schip aan het bouwen is, een ark, omdat er een watervloed zal komen. De Heere zal de zonde straffen. Noach heeft de mensen gewaarschuwd: "Bekeer je tot de Heere, voordat de watervloed komt, voordat het te laat is."

Er waren mensen die hem uitlachten, mensen die hem bespotten. Maar Noach ging verder met bouwen, want hij geloofde wat de Heere zei.

Wat heeft de Heere bij de schepping alles mooi geschapen. En toen Hij alles gemaakt had, zag Hij dat het goed was. Maar daarna is de zonde in de wereld gekomen. De mensen gingen verkeerde dingen doen en deden de Heere verdriet. Het was zo erg, dat we in de Bijbel kunnen lezen dat de Heere er verdriet van had dat Hij de mens gemaakt had en dat het pijn deed in Zijn hart om de mensen zo te zien zondigen. Dat is erg. De mensen leefden alsof er geen God bestond. Ze waren elke dag druk met allerlei dingen zonder God. Ze hielden geen rekening met de Heere.

Toch leefde er tussen al die mensen iemand die anders leefde, Noach. Hij deed ook zijn dagelijkse bezigheden, maar wel met de Heere. Hij kende de Heere en had Hem lief. Hij diende Hem en wilde Hem gehoorzamen. Noach wandelde met God. Dat betekent dat hij heel dichtbij de Heere leefde. Ja, dat Hij mét Hem leefde. Noach had de Heere nodig bij alles wat hij deed.

Heb jij de Heere ook bij alles nodig?

Noach kreeg een opdracht van de Heere. Hij moest een ark gaan bouwen, want de Heere zou een watervloed laten komen over de aarde. En daarbij beloofde de Heere aan Noach dat hij samen met zijn vrouw en hun drie zonen met hun vrouwen in de ark mochten gaan. En van alle soorten dieren zouden er ook in de ark gaan. En die in de ark gingen, zouden niet verdrinken. De Heere zou een watervloed laten komen, zodat alles wat op aarde leeft, zou verdrinken in het water.

En wat deed Noach? Zei hij: "Maar Heere dat kan toch helemaal niet, zomaar midden op het land een boot maken terwijl er geen water is?" Nee, er staat in de Bijbel dat Noach deed, alles wat de Heere hem geboden had. Noach geloofde wat de Heere zei en hij was gehoorzaam aan de Heere.

Nu de ark bijna klaar is gaat Noach eten verzamelen. Voor zichzelf, voor zijn kinderen, maar ook voor de dieren. Want de Heere heeft gezegd dat er ook dieren mee moeten in de ark.

En eindelijk, na honderdtwintig jaar bouwen, is de ark klaar. Wat is hij groot: wel 140 meter lang, 23 meter breed en 14 meter hoog.

Daar staat Noach bij de ark. En kijk eens, er komen allemaal dieren naar de ark. Grote dieren, kleine dieren, kruipende dieren. Ook vogels komen naar de ark. Veel dieren zijn samen, met z'n tweeën. Dat zijn de onreine dieren. Maar er zijn ook dieren, daar zijn er wel zeven van. Dat zijn de reine dieren. En al die dieren krijgen een plaatsje in de ark.

Dan zegt de Heere tegen Noach: "Ga in de ark." Noach gehoorzaamt. Samen met zijn vrouw en zijn drie zonen Sem, Cham en Jafeth en hun vrouwen gaat hij de ark binnen.

Op de drempel blijft hij staan en draait zich om. Hij kijkt de mensen die daarbuiten staan aan. Honderdtwintig jaar heeft hij gebouwd en ze gewaarschuwd dat er een grote watervloed zou komen. Maar er was niemand die hem geloofde. Hij waarschuwt ze nog één keer: "Het zal nu niet lang meer duren, voordat de watervloed komt. Nu kun je nog in de ark komen. Daar ben je veilig voor de straf die komt. Wat straks zal er op de aarde nergens meer een veilig plekje zijn."

En wat zeggen al die mensen? Vragen ze of ze ook nog binnen mogen komen? Nee, ze lachen Noach uit, zoals ze dat al die jaren hebben gedaan. Ze geloven het niet.

Hoe is dat bij jou? De Heere zegt ook tegen ons dat we alleen veilig zijn als we in de Heere Jezus geloven. We mogen aan de Heere vragen of Hij onze zonden wil vergeven. Of we de Heere Jezus mogen leren kennen. Of we, net als Noach, dicht bij de Heere mogen leven en Hem lief mogen hebben. Want bij Hem alleen ben je veilig.

Dan gaat Noach naar binnen. De Heere Zelf doet de deur op slot, Hij zorgt voor degenen die in de ark zijn. Niemand kan er meer uit, niemand kan er meer in.

Na zeven dagen begint het heel hard te regenen. Er komt zelfs water uit de aarde omhoog. Het water stijgt steeds hoger. Wel veertig dagen blijft het zo hard regenen. Het water komt zelfs boven de hoogste berg uit.

En de ark? Die stijgt mee. In de ark ben je veilig. Maar de mensen en dieren die niet in de ark zijn, verdrinken. Vanwege de zonde.

Zie je hoe erg de Heere de zonde vindt? Dat is ook een waarschuwing voor ons. Wij doen ook zonden. Daarmee doen we de Heere verdriet. Maar wat een groot wonder: voor ons is er nog genadetijd. Onze zonden kunnen nog vergeven worden. Voor ons is er nog een Ark, dat is de Heere Jezus.

Kijk, daar drijf de ark. Buiten is allemaal water. Maar binnen is het veilig. De Heere zorgt voor de mensen en dieren die in de ark zijn.

Dan na veertig dagen en nachten stopt het met regenen. Als Noach en zijn zonen naar buiten kijken, zien ze alleen maar water. Er is niet één bergtop te zien. Ook die zijn onder water. Zo drijft de ark wel 150 dagen, bijna een half jaar, bovenop het water.

Op een dag voelen de mensen in de ark een schok. De ark is op een berg terecht gekomen. Daar blijft hij liggen.

Nu weet Noach dat het water al wat gezakt is. Maar hoeveel, dat weet hij niet. Als hij naar buiten kijkt ziet hij nog steeds alleen maar water.

Hoe zal Noach te weten kunnen komen of het water al verder gezakt is? Weet je wat? Hij zal een vogel loslaten. Als die eten kan vinden, zal het water gezakt zijn.

Noach kiest een raaf uit en laat die uit het raam vliegen. De raaf vliegt eerst een tijdje heen en weer, rond de ark. Maar dan ineens vliegt hij weg. Noach wacht. Maar de raaf komt niet meer terug. Zo weet Noach dat de toppen van de bergen al boven het water uitsteken. De raaf, die graag vlees eet, heeft op die toppen eten gevonden.

Zeven dagen wacht Noach. Dan neemt hij weer een vogel. Weer een raaf? Nee, nu kiest Noach een duif. Een duif eet graag zaadjes en blaadjes. De duif vliegt heen en weer. Maar ze komt al snel weer terug. Er is nergens een plekje waar ze kan gaan zitten. Zo weet Noach dat er nog geen bomen boven het water uitsteken.

Nog eens wacht Noach zeven dagen. Dan laat hij de duif weer wegvliegen. De duif vliegt even heen en weer. En dan vliegt ze weg. Vol spanning wacht Noach. Zou de duif nog terugkomen? Of zou ze een plekje voor de nacht kunnen vinden waar ze kan rusten en slapen?

Dan, als het al bijna avond is, komt de duif terug. Noach doet het venster open en neemt de duif in zijn hand. O, kijk eens, wat heeft ze daar in haar snavel? Een olijfblad! Zo laat de Heere aan Noach weten dat de toppen van de bomen al boven het water uitsteken. Hij vergeet Noach ook nu niet.

Zeven dagen later laat Noach de duif nog een keer uitvliegen. Maar deze keer komt de duif niet terug. Nu weet Noach dat de aarde droog is. Wat is hij blij, samen met zijn vrouw en kinderen.

Dan zegt de Heere: Ga uit de ark... Nu mogen Noach, zijn vrouw, zijn zonen en de vrouwen van zijn zonen weer uit de ark. En ook de dieren mogen er weer uit. Kijk, daar gaan ze. Eerst Noach en zijn vrouw en kinderen met hun vrouwen. En dan komen daar ook alle dieren, één voor één uit de ark. Ze zijn ongeveer een jaar en tien dagen in de ark geweest.

Wat een blijdschap. Maar ook wat een verwondering! Want wat is er veel veranderd. En wat is het stil. Alle mensen die niet in de ark gingen, zijn gestorven. En ook de dieren die niet in de ark waren.

En zij? Zij zijn door de Heere gespaard. Nee, niet omdat ze beter waren, maar omdat de Heere genadig was.

Het eerste wat Noach doet is stenen zoeken. Daarmee bouwt hij een altaar voor de Heere. Daarop gaat hij dieren offeren, reine dieren. Daarom zijn er van de reine dieren zeven naar de ark gekomen. Zodat er daarvan geofferd kunnen worden en er ook nog kunnen blijven leven. De Heere heeft er dus ook voor gezorgd dat er offerdieren zijn.

Noach weet het, die dieren sterven in mijn plaats. Want ik heb verdiend dat de Heere mij straft voor al mijn zonden. Maar Noach weet ook dat er Eén zal komen, de Heere Jezus, Die voor de zonden zal sterven. De Heere zal Zelf voor een offer zorgen.

Noach mag samen met zijn vrouw, zonen en hun vrouwen danken dat ze door de Heere bewaard zijn gebleven. Dat Hij hun leven wilde sparen, dat Hij voor hen zorgde, ook toen ze in de ark waren.

En dan belooft de Heere Noach iets. Hij belooft dat aan alle mensen en kinderen. Hij weet dat de mensen een zondig hart hebben en ook weer veel zonden zullen gaan doen. Maar de Heere belooft dat er nooit meer zo'n watervloed zal komen. Nooit zal Hij de hele aarde weer met water laten bedekken, zodat alle mensen en dieren zullen verdrinken.

De Heere geeft hierbij een teken van wat Hij belooft. Een boog in de wolken: de regenboog. Hij zegt: Mijn boog heb ik gegeven in de wolken. Die zal zijn tot een teken tussen Mij en tussen u. Hij geeft die boog voor de mensen. Maar Hij zegt ook: Als ik die boog zie, dan zal ik aan Mijn verbond gedenken. Dan zal ik denken aan wat ik beloofd heb. Dat ik nooit meer een watervloed over de hele aarde zal laten komen. Is dat geen wonder?

Als je de regenboog ziet mag je denken aan wat de Heere heeft beloofd: dat Hij nooit meer een watervloed over de hele aarde zal laten komen. Als het hard regent, zal het toch altijd weer een keer droog worden. Maar de regenboog betekent ook dat de Heere niet meer zal denken aan de zonden van Zijn kinderen. Omdat de Heere Jezus voor hun zonden betaald heeft.

Wat is de Heere goed. Wat is Hij het waard om ook door jou gediend te worden, denk daar maar aan, elke keer als je de regenboog ziet.

Achtergrondinformatie bij het Bijbelgedeelte

God straft de mensen

De Heere zag de goddeloosheid van de mensen. Het berouwde de Heere dat Hij de mens op de aarde gemaakt had. Dit berouw van de Heere is niet te vergelijken met menselijk berouw. Het heeft te maken met diep verdriet. De Heere daalt af naar het menselijk begripsvermogen om te laten zien hoe erg Hij de zonde vindt.

God zal de mensen straffen vanwege hun zonden. Ook de dieren delen in deze straf. Alle mensen op de aarde sterven. Ook de dieren zullen doodgaan, behalve de vissen en de dieren die in de ark zijn.

De zonde van die tijd

Als de Heere Jezus deze geschiedenis noemt en die vergelijkt met de dagen van de Zoon des mensen, is het heel opmerkelijk dat Hij dan zegt: Zij aten, zij dronken, zij namen ten huwelijk, zij werden ten huwelijk gegeven... Hij noemt daar niet één ding wat wij zonden noemen... Maar als we goed lezen, missen we iets wat er niet gedaan werd. De mensen in de dagen van Noach – en ook nu – gingen op in al die ‘gewone’ dingen. Dat was het enige. Voor iets anders was geen plaats. Geen plaats om de Heere te dienen. Al die dagelijkse dingen deden ze, maar ... Zonder God. Hij had geen plaats in hun leven. En dát was hun grote zonde. In dit gedeelte wordt ook een vergelijking gemaakt met de dagen van Lot en onze tijd. Deze drie tijden worden met elkaar vergeleken. Toch was er ook toen redding mogelijk, zoals ook vandaag. Bij Noach was er de ark, bij Lot was er Zoar. Vandaag is er redding in het offer/ bloed van de Heere Jezus. In Hem is de enige Schuilplaats tegen alle gevaren.

Noach

Noach vindt genade in Gods ogen. Dit betekent dat, hoewel hij schuldig is, toch niet gestraft wordt.

Noach is een rechtvaardig man. Hij wil uit dankbaarheid leven volgens Gods geboden. Hij leeft anders dan zijn tijdgenoten.

Noach wandelde met God. Dit betekent dat er sprake is van een bijzondere geestelijke omgang en vriendschap met God.

Noach wordt gespaard in de ark, omdat de Heere Jezus geboren moet worden, zoals de Heere in het paradijs beloofd had.

Noach gehoorzaamde de Heere. In Hebr. 11 vs. 7 lezen we dat Noach door het geloof de ark uit vrees heeft voorbereid tot behoudenis van zijn huisgezin. De kanttekening zegt daarbij: met een eerbied en kinderlijke vrees voor Gods dreigementen tegen de wereld, en voor Gods beloften voor hem. Noach geloofde wat de Heere zei. Hij geloofde dat Heere een zondvloed zou geven. Maar hij geloofde ook dat hij in de ark veilig zou zijn en behouden zou worden. Door de ark te bouwen, door gehoorzaam te zijn aan Gods opdracht en bevel, was hij een voorbeeld, waardoor heeft hij de wereld heeft veroordeeld.

De ark

De ark was circa 140 m. lang, 23 m. breed en 14 m. hoog in drie verdiepingen verdeeld. Volmaken tot een el van boven betekent dat er ongeveer 50 cm. onder het overstekende dak moest worden uitgespaard, zodat er lucht en licht naar binnen kon.

Het was een houten ‘boot’, die onbestuurbaar was.

Materiaal

De ark werd gemaakt van goferhout. Dit is een voor ons onbekende soort hout. Wellicht is het geschikt hout geweest om een ark van te maken, die waterdicht moest zijn. Verder werd er pek gebruikt. Pek is een taaie, lijmachtige stof. Hiermee werd de ark waterdicht gemaakt.

Naar zijn aard

In Genesis wordt over planten en dieren gezegd dat ze zijn geschapen ‘naar zijn aard’. Dit betekent: overeenkomstig zijn basissoort. Zaden van planten en bomen brengen weer dezelfde soort voort. Een zaadje van een paardenbloem geeft een nieuwe paardenbloem. Een zaadje van een appel of een peer geeft een nieuwe appel- of perenboom. Dat geldt ook voor de zee- en landdieren. Er is een aantal

basissoorten, zoals bijvoorbeeld de hondachtigen, katachtigen, enz. God heeft de basissoorten van alle dieren geschapen. Uit de basissoorten hebben andere soorten zich ontwikkeld. Dus binnen de soort hondachtigen hebben zich alle honden ontwikkeld. In de geschiedenis van de zondvloed is dit van groot belang. Noach moet alle basissoorten van de vogels en landdieren meenemen in de ark.

Rein en onrein

Van alle reine dieren gingen er zeven en zeven in de ark. Dit kan betekenen zeven paar, dus veertien. Of dat het drie paartjes zijn en één dier extra dat later geofferd kan worden.

Reine dieren: hebben een gespleten hoef en herkauwen. Onreine dieren: hebben een gespleten hoef, maar herkauwen niet. Of ze herkauwen, maar hebben geen gespleten hoef.

Zondvloed

De zondvloed vond ongeveer in het jaar 2350 voor Christus plaats.

Het regent 40 dagen en 40 nachten. Ook komt er water omhoog uit de fonteinen van de aarde. De hele aarde wordt door water bedekt. De hoogste bergtoppen komen ongeveer 7 meter onder water te staan. Het woord zondvloed komt in het Oude Testament niet voor, daar wordt het vloed genoemd. In het Nieuwe Testament wordt deze gebeurtenis wel als zondvloed aangeduid (Mattheüs 24:38-39, Lukas 17:27 en 2 Petrus 2:5 en 3:6).

Het woord 'zondvloed' betekent letterlijk 'grote vloed', het openbreken van de fonteinen.

Regenboog

In de natuur zien we de regenboog als het regent en tegelijkertijd de zon schijnt. De HEERE geeft een bijzondere betekenis aan dit natuurteken. Hij stelt hier de regenboog als teken dat de wereld door regen en een wereldwijde vloed niet meer zal vergaan. Dit wil niet zeggen dat er geen overstromingen zullen zijn (zoals we regelmatig kunnen merken in de wereld), maar dat God niet weer zo'n watervloed geeft als hier, waardoor heel de aarde met water bedekt wordt en alle mensen en dieren sterven.

De regenboog is een teken van Gods trouw. We komen hem ook tegen in Openbaring 5 vs. 3, En een regenboog was rondom de troon. Het is wel opmerkelijk dat de boog daar één kleur heeft, smaragd, dat is een groen kleur, de kleur van de trouw. De kanttekenaren wijzen erop dat deze boog hier wijst op het genadeverbond van God over Zijn Gemeente.

Ook in Jesaja 54 vs. 9 wordt over dit verbond met Noach gesproken en wat de Heere beloofde. Ook daar gaat het over het verbond der genade. De HEERE zegt daar over wat Hij gesproken en beloofd heeft: Want dat (d.i. wat ik nu gesproken heb) zal Mij zijn als de wateren Noachs, toen ik zwoer dat de wateren Noachs niet meer over de aarde zouden gaan; also heb ik gezworen dat ik niet meer op u toornen, noch schelden zal. Gods kinderen mogen dus als de Heere in de natuur de regenboog toont, ook zien op de trouw van de Heere in hun geestelijke leven en dat Hij een Waarmaker is van Zijn Woord; ook dat woord dat Hij tot hen gesproken heeft.

De regenboog in de natuur, zoals de Heere hem heeft gegeven, telt zeven kleuren. De zogenaamde regenboogvlag die we tegenwoordig wel tegenkomen telt zes kleuren. Hierin zien we een symboliek: zeven is het getal van God, zes is het getal van de mens.

Berg Ararát

Na 150 dagen is het water zover gedaald dat de ark op een vlak gedeelte in de bergen vastloopt. Voor Noach was dit een teken dat het water daalde. Het gebergte van Ararát ligt ergens in het zuiden van Armenië, in het grensgebied van Turkije, Rusland en Iran. Het gebergte is 2700 m. hoog, met twee toppen van zo'n 4000 en 5000 m.

Chronologie van de zondvloed (BMU)

In de Bijbel met uitleg is bij Genesis 7 een overzicht gevoegd met daarin de chronologie van de zondvloed. In totaal verblijft Noach een jaar en tien dagen in de ark. De maanden en dagen in de dateringen vallen in het 600e en 601e jaar van Noachs leven (zie Gen. 7:11 en Gen. 8:13). Een maand duurde dertig dagen.

Raaf

Noach laat een raaf uit de ark. Dit dier is een aaseter. De raaf vindt uiteindelijk voedsel. De mogelijkheid bestaat dat het dode dieren heeft gegeten die bij het stijgen van het water de bergen in zijn gevluucht. De raaf lijkt op een kraai, hij is ook zwart. Een raaf is wel een stukje groter dan een kraai.

Duif

Een duif is een zaadeter. Hierdoor kan Noach te weten komen of het water helemaal weg is van het aardoppervlak. De duif zal niet terugkomen als het aardoppervlak droog is. Dit gebeurt echter wel.

Noach wacht een week en laat de duif dan nog een keer los. De duif brengt een olijfblad mee. Daaraan kan Noach zien dat de bomen boven het wateroppervlak uitsteken.

Na nog een week wachten laat Noach de duif nog een keer vliegen. Dan keert de duif niet terug. Hierdoor weet Noach dat al het water verdwenen is.

Het offer van Noach

Als Noach uit de ark komt, bouwt hij een altaar. We zien daarin iets van de vroomheid van Noach. God kreeg als Eerste de eer. Zijn gezin en werk kwamen op de tweede plaats.

Op dit altaar offert hij reine dieren. In Gen. 8 vs. 20 staat: En Noach bouwde de HEERE een altaar; en hij nam van al het reine vee en van al het rein gevogelte en offerde brandoffers op dat altaar.

Een brandoffer is een offer dat helemaal verbrand wordt. Het wijst op de toorn van God over de zonden. Noach had verzoening nodig voor zijn zonden. Het offer dat hij bracht wijst heen naar de Heere Jezus, Die Zichzelf heeft geofferd op Golgotha. Alleen door Hem en Zijn offer kan de Heere weer bij zondige mensen wonen en kunnen zondige mensen weer wonen bij de Heere. Ook na de zondvloed.

Daarom staat er ook dat de Heere die liefelijke reuk rook. Dat was niet de geur van de dieren die daar geofferd werden, maar dat was omdat de Heere zag op het offer dat Zijn Zoon, de Heere Jezus, zou brengen. Daarom ook kan de Heere beloven, dat Hij de aarde nooit meer door water zal laten vergaan, ook al zouden de mensen weer erge zonden gaan doen. Zo maakt de Heere met de mensen en de dieren het Noachitisch verbond, het natuurverbond.

In dit altaar en het offer wordt ook iets zichtbaar van de ware dankbaarheid. Noach dankte de Heere dat hij en zijn gezin gespaard waren in de ark.

Offers waren tekenen. Ze wezen heen naar Christus, Die komen zou. Noach mocht hier ver zien. Hij mocht in het bloed van het offerdier zien op de komende Messias.

Belijdenisgeschriften

HC vr 10, 11, 12, 13

NGB art. 13

DL hfst. 2 art. 5

Antwoorden bij de werkboekjes

Antwoorden bij werkboekje -10

Vragen (-10 en +10)

1. Hoeveel dagen en nachten was Noach in de ark?

Veertig

2. Waarop kwam de ark stil te liggen?

Berg

3. Hoe wordt deze watervloed ook wel genoemd?

Zondvloed

4. Welk teken in de natuur gaf de Heere aan de mensen?

Regenboog

5. Wat deed Noach toen hij uit de ark kwam?

Offeren

6. Welke twee vogels liet Noach uit de ark vliegen?

Raaf en duif

Oplossing: Geloof

Sudoku

Oplossing van links naar rechts:

Regenboog – duif – ark – blad

Ark – blad – duif – regenboog

Blad – ark – regenboog – duif

Duif – regenboog – blad – ark

Wat hoort bij elkaar

Raaf : Eet vooral resten van dode dieren, Noach laat hem 1x uitvliegen, deze vogel komt ook voor bij Elia

Duif : Eet vooral blaadjes en zaadjes, Noach laat hem 3x uitvliegen, hij komt terug met een olijftak in zijn snavel, over deze vogel lezen we ook bij de doop van de Heere Jezus.

Rebus

Mijn boog zal ik geven in de wolken

Om over na te denken (-10 en +10)

Het is goed om als leidinggevende dit gesprek wat te sturen.

Als jij in de tijd van Noach leefde, zou je dan hebben geluisterd naar zijn preek? En zou je in de ark zijn gegaan?

Misschien zou je wel hebben geluisterd. Net zoals je zondags naar de preek van de dominee luistert. Of je ook in de ark zou zijn gegaan? Dat is moeilijk te bedenken. Wij weten nu hoe het afliep voor de mensen die niet geluisterd hebben naar Noach, naar de Heere. En is het nu voor ons niet net zo? Wij horen ook uit de Bijbel vertellen. Wij weten ook dat we naar de Heere moeten luisteren. Dan mogen we ook veilig zijn bij Hem. In dit leven, maar ook als we sterven.

Lees Mattheus 24: 36- 39. Lijkt onze tijd op de tijd waarin Noach leefde? Wat deden de mensen toen, wat doen de mensen nu? Is er verschil?

De mensen leefden toen in veel zonden. De Heere Jezus noemt niet direct allerlei erge zonden, maar Hij laat vooral zien wat de allerergste zonde was, toen en ook vandaag: alle gewone, dagelijkse dingen doen, maar zonder de Heere. Dat we Hem niet nodig hebben. Dan leven we zonder de Heere. Bij Noach was dat zo anders geworden. Niet omdat Noach beter was, maar daar had de Heere zelf voor gezorgd.

Toen Noach begon met het bouwen van de ark, kregen de mensen nog 120 jaar de tijd, voordat de watervloed kwam. Wij krijgen geen 120 jaar. Maar de Heere geeft ons nog wel genadetijd. Wat een zegen.

Antwoorden bij werkboekje -10

Vragen (zie antwoorden bij -10)

Puzzel

Oplossing: Door het geloof heeft Noach de ark toebereid

Bovenstaande tekst wordt in Hebrreeën 11: 7 genoemd. Zoek dit vers eens op in je Bijbel en lees daarbij ook vers 1 uit dit hoofdstuk. Probeer eens met je eigen woorden op te schrijven wat geloven is.

Hierbij kunnen de kinderen met eigen woorden vers 1 weergeven. In de BMU lezen we bij vers 1: Het geloof is een vast fundament voor alles waarop de gelovigen hopen, namelijk dat God hen niet zal begeven of verlaten en straks deel zal geven aan Zijn toekomst. Het overtuigt hen ook van de waarheid van wat ze niet zien, namelijk de werkelijkheid van God en Zijn Koninkrijk en van Christus en Zijn beloften.

Kan jij er een aantal weetjes bijschrijven?

Raaf: Eet vooral resten van dode dieren, Noach laat hem 1x uitvliegen, we zien hem in ons land niet zo vaak, lijkt op een grote kraai, bij Elia lezen we ook over raven.

Duif: Eet vooral blaadjes en zaadjes, Noach laat hem 3x uitvliegen, hij komt terug met een olijftak in zijn snavel, je ziet ze best wel vaak vliegen in de natuur, of bijvoorbeeld in een grote stad, bij de doop van de Heere Jezus lezen we ook over een duif.

Woordzoeker

Mijn boog heb ik gegeven in de wolken

Sudoku

Oplossing van links naar rechts:

ark- duif - regenboog- blad – regen – wolk
wolk – regen – blad – duif – ark – regenboog
regenboog – ark – wolk - regen – duif - blad
regen – blad – duif – regenboog – wolk – ark
duif - regenboog – ark- wolk – blad- regen
blad – wolk- regen – ark- regenboog- duif

Om over na te denken (zie antwoorden bij -10)